

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

FŐMUNKATÁRS : KUN BERTALAN

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... .. 14— kor.
Fél évre ... .. 7— kor.
Negyed évre ... .. 3:50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító részvénytársaság”-nál 3000 koronára halál estére és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Kedves Szerkesztő barátaim!

A közelmúltban történt, hogy egy, a nemesért, szépért lelkesülni tudó, vasuti irodalmunk terén már eddig is szép sikerrel működő, kis társaság gyűlt egybe, megbeszélni óhajtván egy valóban nemes ügy felvirágoztatására szolgáló módokat.

Én mint hallgató, de azért a nemes ügyet mindig szívesen viselő, kerültem e lelkes kis írói gárda közé. Sokáig hallgattam e kis gárda lelkes és valódi szellemtől áthatott beszédét és mi természetesebb, mint az, hogy én is vágytam e gárda tagjai közé sorakozhatni! Rajtam is beteljesült azon mondás, hogy habár a hírlapírói foglalkozást távolról sokan nem is sokra becsülik, de közelről mindenkinek kedve kerekedik azt megízlelni.

A gárda tagjai nem vették kérelmemet tolakodásnak és igazi bajtársi szeretettel vettek be közlegénynek magok közé!

Ennek folyamányaként látott napvilágot lapotok legutóbbi számában az én büszkeségem, mely tudtal adja olvasóitoknak, hogy csekélységem munkatársatok lett.

Büszkévé tesz bizalmatok, de hogy miként fogok tudni annak megfelelni, nem tudom, mert érzem az ahhoz szükséges tehetség hiányát; de viszont érzem azt is, hogy ha tehetségem csak kevésbé is arányban fog állani akaratommal, az esetben nyugodtan nézhetek új működésem elé. És elvégre a költő szerint is az erő nem más, mint az akarat, hát ha nálam is ez majd sikert arat?

Különb is örömmel fogadom soraitokba való felvételemet, mert érzem, hogy olyat cselekszem, a minék szívem nem mond ellent.

Hogy lapotok olvasóközönsége ismer-e engemet oly oldalról, mint a hogy ti azt feltüntetitek, nem tudom; de hogy az én egyik főtörekvésem mindig a kartársaim jólétének emelése volt, ezt a mennyire az én szerény állásomból kifolyólag tehettem, mindig bebizonyítottam. Jelen lépésemmel is ez lebeg szemeim előtt, vezéreltetve költőnk ama szavaitól: „Óh! tanítsd meg öszhangzásra egy anyának gyermekit!” A költő eme szózata legyen a mi programunk

egyik főpontja, melylyel karöltve járjon az igazmondás!

Miként fog sikerülni célunkat elérni, nem tudom. De hiszem, hogy a mely testületnél a felsőbbség annyi jóindulattal, jóakarattal viseltetik alkalmazottjai iránt és a hol az alkalmazottak ezt a jóindulatot, jóakaratot úgy megérdemlik, mint nálunk, meg lehet találni azt a helyes utat, a melyen haladva elérjük a kívánt összhangot.

Igyekezniünk kell kartársainkat s az összes személyzetet megóvni azoktól a jó prófétáktól, a kik csak konkolyt hintenek a tiszta mag közé és erős hitem, hogy az elvetett tiszta mag mindannyiunknak áldást hozó tiszta termését hozza meg.

Szíves felkarolástokért még egyszer köszönetet mondva, ígérem, hogy a nemes cél elérése érdekében csekély tehetségemhez mérten szorgalmasan fogok közreműködni és csak azt kívánom, hogy munkálkodásunkat kellő siker koronázza, a mely siker lesz a mi legszebb jutalmunk!

Losonez, 1902. nov. 5. Kun Bertalan.

A kavicsagyazatról.

Irta: —e—á—

A talpfákat azért nem helyezük közvetlenül a földre, mert a talpfa kis felfekvési felülete miatt, abba benyomulna. Esős időben a föld felpuhul, a mi miatt a benyomulás még nagyobb lenne, télen pedig a földbe fagyott víz a talpfákat kiemelné eredeti helyükből, mindkét esetben a felépítmény járhatatlan volna. A földre helyezett talpfák azonkívül oldal irányban is elmozdulnának.

Ezen okok miatt a talpfák és a földtest közé kavicsagyazatot helyezünk, mely a káros következményeket lehetőleg kizárja és más előnyöket is nyújt.

A jó kavicsagy a vizet könnyen átbocsátja, csak kevés földet tartalmaz, a hőségnek és fagynak ellenáll, a vízben meg nem puhul, darabos, a kerekek nyomását nagy felületre osztja el, és a talpfáknak kellő helyzetbe hozását — aláverését — könnyen teszi lehetővé. Feltétel továbbá, hogy a kavicsagy felszíne járható legyen.

Minél jobban felel meg a kavicsagy ezen feltételeknek, annál kisebbek a vágány fenntartási költségei.

Vegyük sorra a különféle kavicsagyazatot, mely használatban van.

A homok a feltételek nagy részének megfelelő, de szükséges, hogy nagyszemű legyen és földes alkatrészek benne élő ne fordulja-

TÁRCZA.

A rab.

Madárdaloz erdők, vadvirágos rétek,
Elrepül a lelkem arra tífélétek!
Tehozzád kiáltok magyar hazám, népem
Amelyért kiömlött hulló, piros vérem:
Édes gyermekednek, igaz, hű fiadnak
Császári poroszlók rabkenyeret adnak!...
Meg vagyok lánczolva, nehéz vasban élek,
Nyakamon a pallas... De azért nem félek!
Hogyha ütni fog majd az utolsó óra,
S menni kell kegyetlen, durva parancsszóra,
Majd, mikor a hóhér köszörűli bárdját,
S összelánczolt testem a pribékek várják,
Akkor odavágom a zsarnok szemébe:
Megölhetsz!... De tudd meg, van Isten az égbe!
Tehetetlen testem négyfelé vágthatják
De megmarad élve a magyar szabadság!

Lányi Ernő.

Ünnep estéjén.

Irta: Vértesy Gyula.

— A „Haladás” tárczája. —

Vasárnap este volt. A meleg nyári este késői homálya rászállt arra a szurtos, keskeny kül-városi utcára, melynek így még csak türhetőbb képe volt, hogy a nappal világossága nem tette teljesen láthatóvá mindazt a szennyet és piszkot, mely össze van halmozva ezekben a zugutcákban, a levegő nélkül való tenyérnyi udvarokban s a tulsufolt munkáslakokban.

Az utca csöndes, néptelen volt. A munkásszanyok, a kik nem győzték férjeiket hazavárni, azok már behuzódtak lakásaikba, a munkás urak pedig még nem kegyeskedtek hazajönni. Hogyis jöttek volna! Hiszem még csak tizenegy óra volt s a heti keresményükből még tartott, hát csak nem szentségteleníthették meg a vasárnapot azzal, hogy egy kis pénzt is vigyenek haza szerencsétlen asszonyaiknak.

Persze, hogy ők ezer és egy mentésget találnak arra, hogy miért verik el minden fizetési nap után a pénzüket. Azért, mert egy heti keserves munka után kell a testnek egy kis szórakozás; mert nekik is joguk van élvezni, mert ők sem barmok, akik az életet mulatság nélkül éljék végig, s csak azért dolgozzanak, hogy a

nak. A finom homok is használtatik kis forgalmú vasutakon, ha kavicsot olcsón nem lehet beszerezni. A futó homok ágyazásra alkalmatlan.

A folyók medréből kiszedett folyamkavics, vagy a régi folyók medréből kiszedett bányakavics a jó kavicságy feltételeinek jobban felel meg, mint a homok, de csak akkor használható észszerűen, ha a benne lévő homok és föld 20—25%-nál nem több.

A földes anyagoktól megtisztított, kirostált bányakavics, az ugynevezett rostált kavics a legjobb kavicsnemek közé tartozik, szükséges azonban, hogy úgy a rostált, mint a folyam-kavics egyes szemei 4—7 cm. mérettel birjanak, de 1 cm.-nél kisebb szemek semmiesetre se legyenek benne.

Terméskövek eldarabolása által nyerjük a darabolt vagy zúzott kavicsot. A kézi erővel darabolt kavics jobb, mint a gépekkel zúzott, mert az előbbi koczkás, a gépekkel készült szilánkos, melyben a víz surlódást talál és melyen a járás is meg van nehezítve. A zúzott kavicsdarabok 4—5 cm.-nél nagyobbak ne legyenek.

Mivel a darabolt kavics drága, rendszeren bányá-, rostált-, vagy folyam-kavicsot használunk. De bizonyos viszonyok között, mint hegyi pályánál, hol a szikla-bevágásokból követ nyeriünk, vagy ott, hol a víz gyors elvezetéséről kell gondoskodni, a drágább és kitűnő zúzott kavicságyazat készítése indo-

kolt. A vonalak átépítésénél ujabban lehetőleg zúzott kavicsot használnak. Tapasztalatból kitűnt, hogy a darabolt kavicsosal történt aláverés háromszor annyi ideig tartott, mint ugyanazon viszonyok között a rostált kavicsosal végzett aláverés.

Említettük, hogy minél több földet, agyagot tartalmaz a kavics, annál kevésbé felel meg. Ugyanis földes kavicsból csekély víz-átbocsátó képességénél fogva, a benne lévő víz nem képes gyorsan elszivárogni, hanem leszűrődve a földtest koronájára, azt felpuhítja, minek következtében a kavics a vonatok nyomása alatt abba behatol. Ha a kavics ezen behatolása a töltés vagy bevágásba idővel nagyobb mérvű lesz, a pálya jókarban tartása sok költséget okoz.

A földes kavicságy télen is okoz kellemtelenséget, mert az elhuzódni nem tudó víz a kavicságyban megfagy és felfagyásokat okoz.

A földes kavicságyban az elhullott, vagy már benne lévő növényi magvak kihajtanak és az így benőtt kavicságy a vágányt elhanyagoltnak tünteti fel. Másrészt az elkorhadó növénygyökerek és száruk a kavicságyat még jobban elföldesítik és végül teljesen használhatatlanná teszik. Ezen okból, valamint azért is, mert a legtöbb kavicsnem az időjárás viszontagságainak hosszabb időre kitéve elmállik, beállhat a kavicságy kirosztálásának szüksége.

fiainknak legyen valami kis pénzük, amit azután elöljárójában elkölthessenek.

Hogyne, majd ők bolondok! Keressenek majd a kölykök maguknak, ha költeni akarnak. Ok csak azért keresnek, hogy maguk elmulathassák. S nekik ehhez van is joguk. A „Kenyér” is azt írja het-hét után, pedig a „Kenyér” szerkesztője okos ember, akit nagyon meg kell becsülni, amiért, hogy nemcsak újságot csinál nekik, hanem jószagos módon le is ereszkedik hozzájuk. Velük van mindig, velük mulat. Segít elkölteni a pénzüket.

Óh, önök azt talán nem is hiszik, hogy némelyik kerges tenyerű munkásnak micsoda óriási gyönyörűség az, ha egy-egy jól öltözött finom kezű ur annyira megtiszteli őt, hogy keresményét kegyeskedik vele elkölteni.

Csak a munkásasszonyok, akik előtt uraik, néha mentségképen, néha dícsérvésképen elmondják, hogy Rády tekintetes ur, a lapjuk szerkesztője is velük volt, hát azok a higveleji asszonyok, ahelyett, hogy igyekeznének osztolni a megtiszteltetés dícsőségében, hát rendszerint kijelentik, hogy Rády ur egy nyomorult éhenkórász, aki velük tartatja el magát, és hogy gyalázat tőle mindig a munka felségességéről, meg mit tudják ők míjéről firkálni — holott ő maga dologtalan, lusta here, akit bizony nem ártana mielőbb felkötni.

Különben a szegény munkásasszonyok más

dologban is másképp gondolkoznak. Persze szintén csak abból kifolyólag, hogy nem értik a férfiak helyzetét. Ok azt akarnak, hogy az emberek szombaton is, meg vasárnap este is csak úgy hazajöjjenek, mint más napokon.

No bizony, csak nem lesz olyan ostoba valaki, hogy ezt a két kedves estéjét elfuicscolja s odahaza töltsse a pityergő asszonynép mellett.

Mert nem is tudnak azok egyebet, mint pityeregni!

Gergely Pista is mindig azzal mentegeti magát vádló lelkiismerete előtt, hogy csak azért nem megy haza, mert a feleségének mindig panaszra áll a szája.

Persze, hogy jobb is oda menni, ahová szerelmes szóval csalogatják, forró csókkal tartogatják.

Ott van most is. Az a szegény panaszkodó asszony pedig talán épen azalatt, míg az urát a legszerelmesebben csókolgatja az a más valaki — meggyújtja odahaza a horpadt bádóg oldalú lámpát.

A rossz, bűdös petróleum szerzege szivárog keresztül a kanóczfoszlányon s az eltört üveget feketére mázolja be a görbén égő láng füstje. Valami sötétszürkés színű világosság terjed el a szobában. Lassan, lomhán száll szét a nehéz világosság, mint ahogy hegyek tetején, sűrű fenyvesek között gomolyog a párákba tört nehéz felhő.

A szoba sarkában rozoga, keskeny faágyon fekszik két kis sovány gyermek. Hánykolódnak

A hőség, fagy és víz romboló hatásának legjobban ellenáll a darabolt granit, trachit, syennit, kevésbé a bazalt és mészkő. Ezen kavicsnemek egyszersmind a tömő csákány ütése alatt csak hosszabb idő múlva zúzódhatnak porrá.

A kavics a rája eső nyomást, ha földes anyagból áll, csak oly területen adja át a földtest koronájára, mint a mily területen ezen nyomást a talpfa ráhárította. Ha a kavics tiszta, úgy az egyes kavicszemek felhalmozva is bírnak némi csekély mozgékony-sággal.

Ezen mozgékony-ságnak azonban nem szabad nagy-nak lenni, mert akkor ismét nincs meg a kavicsnak a kellő állékony-sága. A kavicszemek a talpfa nyomása alatt — a nyomás alól nem tudván kitérni — egymást is nyomják, úgy, hogy a nyomás nem csupán közvetlen a talpfák alatt lévő kavicszemekre oszlik el, hanem az oldalt lévő szemekre is, még pedig közvetlen a talpfa alatt kisebb szélességben, mint a földtest koronáján. És ez fontos a kavicságnál, mert minél nagyobb területen adja át a kavicságy a talpfától kapott nyomást az alépítménynek, annál kevésbé állhat be a kavics benyomódása a földtestbe és ezzel együtt a talpfák süppedése. A mint a nyomás megszűnik, a kavicszemek a kényszerített helyzetből ismét csak csekély elmozdulási képességük-nél fogva visszajönnek részben ere-

deti helyzetükbe és ezen tulajdonságuk miatt a pályát rugalmassá teszik.

Itt megemlítjük, hogy a talpfák rendszeren hosszúságuk külső harmadrészeiben lesznek aláverve, a középső harmadrészben csak alátömve és e miatt a talpfákra eső súly nagyobb részben a talpfák külső harmadában lesz a kavicságyra áthárítva, és itt is a sinek alatt jobban, mint a széleken.

Fontos a kavicsnál, hogy a talpfákat tartósan és kényelmesen lehessen vele aláverni. A darabolt kavics aláverése a legerősebb munkát igényli, mivel az élek és csúcsok a talpfában akadályt találnak, de az ezzel alávert talpfa egyszersmind a legtovább állja ki a nyomást. A rostált kavics, de még inkább a lapos folyam-kavics könnyebben verhető alá, de az aláverés tartóssága már kisebb, mint a darabolt kavicsnál. Bányakavicsban vagy homokban az aláverés könnyen történik, de különösen ha sok agyagot és földet tartalmaznak, tartósságuk alig kiszámítható. Ez utóbbi ágyazatokban szükséges egy kevés nedvesség, mert ha teljesen ki vannak száradva, — mint a nyári hónapokban — a talpfa egyik oldalán bevert, vagy alátömött kavics a másik oldalon kinyomja a már bedolgozott ágyazási anyagot. Ez okból a nagy nyári hőségekben bányakavicsban, vagy homokban csak akkor dolgozzunk, ha azt valamely rendkívüli eset teszi szükségessé (Folytatjuk.)

a besüppedt szalmája zsákon, de sehogya tudnak elaludni. Pedig nagyon szeretnének, mert azt hiszik, hogy ha aludni tudnának, hát akkor nem lennének éhesek. Lehet, hogy úgy is van. Ok bizonyára jobban tudhatják, mint mi, akik rendszeren jóllakva szoktuk várni az álmot.

Szeretnének elaludni. Hanem az álom kerüli őket. Hja hiába, az álom tündére is válogatós és ha kényelmes, jó levegőjű hálószobákba, pompás, széles ruganyos ágyakba szállhat be, hát akkor bizony elkerüli a szegény emberek odúit.

A kisebb gyermek felül az ágyában.

— Anyácskám, éhes vagyok!

Az anyja odamegy hozzá, megsimogatja a fejét, megcsókolja az arcát s úgy mondja:

— Még nincs itthon apa, ő majd hoz!

— Mikor jön haza? — kérdi a másik.

— Nemsokára.

— És hoz sok ennivalót?

— Sokat, nagyon sokat!

— Sokat! — ismétli a leányka. Azután nyugodt megadással ráhajtja a fejét kis testvérkéje karjára.

Lélegzetvétélük mindig gyorsabb lesz, kis sápadt arcuk kipirul. Elaluznak. Még mosolyognak is álmukban. Bizonyára sok, nagyon sok kenyérről álmodnak.

Gergelyné felkel az ágy széléről, ahol eddig ült, fejét tenyerébe hajtva, könnyes szemmel nézve, két kicsi gyermekére. Az asztalhoz megy, a lámpa

kanócztát lehuzza, hogy kevesebb petróleum fogyjon. S amint ott ül az asztal mellett férjét várva, a fejét oly neheznek érzi, hogy le kell hajtania a kezébe. Úgy ül azután ott némán, esendesen.

Az arca még fiatal, de a nyomoruság végighuzgálta idő előtt ránczokkal. Olyan fiatalon megtört szelíd alak az egész, aminővel tele van a világ. Járnak-kelnek, ide-oda, itt is látni, ott is látni, sajnálja is őket mindenki, csak épen azok nem, akik miatt örökké könnyes a szemük, panaszos az ajkuk.

A fali óra már a tizenkettőt is elütötte. Az asszony bágyadt, fáradt tekintettel néz maga elé és türelmesen vár. Hozzászokott már a türelemhez. Hanem azért a várakozás alatt még is sok olyan dolog jut az eszébe, amelyet jobb lett volna már végképen elfeledni.

Élénken elevenül fel előtte az egész jelenet. Mikor édes apja a szegény vén ember kérve-kérte, hogy ne menjen feleségül ahhoz a korbely legényhez. Hogy ígérte akkor Pista esküdözve, hogy megjavul! Meg is javult. Egy kis időre. Mig lent laktak a kis falucskában, boldogok is voltak. De azután feljötték ide, ebbe a nagy városba. Az ura azt hazudta, hogy itt jobb munkája akad. Az apja mondta ugyan, hogy a régi szeretője kedvéért igyekszik fel, de ő nem hitte akkor sem, nem hiszi most sem.

— Nem hiszem, nem igaz — mondogatja most is magában.

Budapesti levél.

November 8.

Halottat akarok elparentálni. Hires, közismeretű valakit, a ki nem halt ugyan még meg, de féllábával már a sír fenekét tapogatja. Kizárólag a mi halottunk ő és legalább halála órájában illik néhány jó szóval megemlékeznünk arról, a kit egész hosszú életén át mindig csak szidtunk.

A *forgalmi utasítás* ez a haldokló valaki. Hosszu betegség, (másoknak okozott) számtalan gyötrődés és kínlódás után végre érkezett az ő órája is. Immár huzzák fölötte a lélekharangot s a betegszoba felől elmét dermesztő komorsággal kong ki a halotti zsolozsma, a vasuti memento:

— Legkésőbbi, legkorábbi. Legkésőbbi, legkorábbi. Leg...

Jó hatvanhárom esztendeje annak, a mikoron az alsó-ausztriai „Regierung“ érkezettnek látta az időt, hogy megrégulázza az új jövevényt, a csecsemő-korát élő vasutat. A mely már kölyök-korában is sokat garabonciáskodhatott, mert ez a megregulázás

De mintha mégis hinné. S mintha mégis félne ettől a szörnyű gondolattól. Igyekszik másra gondolni. De nem megy sehogysem. Mindig csak erre tér vissza.

Ha igaz lenne, hogy a férje megcsalná! Ha nemesak korbély lenne, de gazember is!

— Hátha most is ott ül mellette! A heti bérét neki vitte! Pompás vacsorát csaptak, míg ők itt éheznek. Talán éppen most öleli, csókolja...

A bágyadtfényű szemek kigyúlnak, sápadt arca kipirul, míg halk hangon beszél magában magának.

— Öleli, csókolja, mi meg itt éhezünk! Vad gondolat cikázik át agyán:

— Ha igaz lenne: megölné azt az embert!

És a férj éppen ebben a pillanatban lép be. Mámorosan, tántorogva.

Eléje megy, a szemébe néz hosszasan s így kérdi:

— Hol voltál?

Az durván ellöki s úgy dadogja:

— Mi közöd hozzá. Látod, hogy ittam.

— Kenyeret hoztál-e?

— Én jól laktam. Nem elég ez neked? Jaj, te, de pompás vacsorát is csaptunk!

— Kivel?

— Akarod tudni? — kérdi buta mosolygással a részeg ember — akarod? Hát Birivel. Az ám nem olyan könyzacskó, mint te vagy.

„az utazók biztonsága érdekében, addig szerzett tapasztalások és megfigyelések alapján, sürgősen“ volt kiadandó. Szólottak pedig ezek a négy pontba összerakott regulák a következőképen:

1. Ha ugyanazon nap több vonat is közlekedik egymásután, akkor a második train csak félóra leteltével követhet az állomásból az elsőt, a harmadik ugyanígy a másodikat, a negyedik a harmadikat, stb.

2. Ha az állomásban már áll egy vonat, de egy második vonat is váratik, akkor a mozdonyvezető erről úgy kell értesíteni, hogy megfelelő távolságban látható jelet (zászlót) tűznek ki.

3. A mozdonyra, melyen jelenleg csupán a mozdonyvezető és a fűtő tartózkodnak, még egy harmadik ember is állítandó, aki arczát a vonat és a kalauz felé fordítja.

4. Vonatokat csakis addig szabad megtérni az állomásokon, amíg ezt a viz és szén felvétele szükségessé teszi; ha történetesen véletlen körülmények folytán a hosszabb tartózkodást elkerülni nem lehetne, a vonatot jobban előre kell húzni, amiért a téren tartózkodó vonatmenesztő tétetik felelőssé.

Nem is olyan sovány. Mindig nevet és kövér, piros.

Nagyot csettint a nyelvével s azután végigdől az ágyon.

Az asszony egész testében reszketve állt az asztal mellett. Halántékán csak kalapáltak az erek. Agyában örült gondolatok kergették egymást. Szeme előtt csak egy lebegett, egy vágy: az asztalon heverő nagy kenyérvágó kés. Szinte gépiesen nyult utána s a kezébe szorította.

És e pillanatban egész világosan állt előtte, hogy neki joga van megölni azt az embert. A bosszura vágyó állat vad arca volt már ekkor az a szelid szenvedő arcz. Vadul lobogott szeme lángja s szinte látta már, hogy fog kiserkedni a vér a szurás nyomán.

Még egy pillanat és bemejti a szívébe. Jól czélt, éppen a biztos irányban tartotta. Ekkor a részeg ember félálomban motyogni kezdett:

— Sajtot, szalámit hoztam a gyerekeknek — meg te is ehetsz — a kabátomban van — vedd ki...

Es az asszony? ... szépen ledobta a kést és mohón elkezdte kutatni a kabátot. Meg is találta benne az enniivalót, felköltötte a gyerekeket s boldogan nézte milyen jóízűen esznek, azután a maradékot maga is megette. A gyerekek jóllakva még fecsegni szerettek volna, de reájuk szólt: — Csitt, apa alszik!

Ezek voltak Ausztriában — és persze nálunk is — a forgalmi szolgálat első szabályai, ez volt a mi hires huszonötösünknek gyermekkori kiadása, kezdete. Követte ezt 1847-ben — csekély időközti kiegészítésektől eltekintve — a hires „Eisenbahn-Polizeigesetz“ és követték az évek folyamán még sok mindenféle „Gesetz“-ek. Mi pedig, mint mindent, ami boldogít és ami üdvözít, szóról-szóra vettük át ezt a sok „Gesetz“-et is az osztráktól.

Én nem tudom, ki hogyan van veje, de én reám ez az utasítás mindig azt a benyomást tette, mint valami német guvernánt — abból az öreg fajtájából.

Német volt mindvégig; még akkor is, a mikor átplántálódott mihozzánk. Sőt német az ize, a szava még most is, noha már majd harmincz esztendeje él magyar kenyéren. Megtörtént velem és megtörtént másokkal is, hogy a magyar utasításnak nem egy passzusánál el-eltűnődött az ember, hogy voltaképen mit is akart e helyütt mondani a német?

Azután roppant tudálékos. Mindenhez van szava, mindenre van törvénye, a mi a gondjaira bizott növendéknek, a szeles természetű „szárnyaskereknek“ magaviseletét illeti. —

Igaz, hogy sok helyütt, a hol nem kellene, kicsinyeskedő, szekánt; a hol meg komoly helyzetekben határozott, komoly tanácsára lenne szükség, „a viszonyok lehetőségére“ tolja az igazmondást. Az is igaz, hogy nem egy esetben olyan tanokat állít fel, a miknek a kivihetőségét ő maga sem hiszi el. De ez már az öreg kornak esőkönyösségével jár s a guvernántok tudálékos erőszakoskodásával teljes életén át épp azon tanokhoz ragaszkodott leginkább, a miket maga sem hitt és nem tűrte, hogy ezeken valami kár essék.

Miként a vén guvernántok, ő sem előzte meg a saját növendékét tudomány dolgában, hanem mindig ennek az esze után baktatott. Nézetei örökkön-örökké változtak, hol egyben, hol másban és szegény lelke a sok fölibe ragasztott, ráfirkált „pótléktól“, „fedvénytől“, „helyesbitéstől“ és mit tudom én, még mi isteri-esudától szinte felismerhetlenné vált az idők folyamán.

Hát még az a sok álmatlan éjszaka, az a temérdek galiba, amit a vasuti nemen lévő férfinép között okozott! (Rosszat ne tessék gondolni. Önagysága e részben is volt anyyira erényes, amennyire egy kiszolgált né-

Innen-onnan.

Modern.

Mama: Ha pedig a Királyfy ur ide jön hozzánk te Lizbet angolul, Elza pedig francziául fogsz beszélni. Értettétek?

Elza: De mama, hiszen Királyfy ur egyiket sem beszéli!

Mama: Éppen azért. Hiszen ti sem beszéltek!

*

Utközben.

- Alamizsnát kérek!
- Honnan jön?
- Debreczenből.
- Hová megy?
- Budapestre.
- Szentelen kölyök, hát akkor minek térsz ki, hát a pesti országot az én szobámon át vezet?..

*

Oktatás.

Ur: Hát maga barátom mért nem emeli meg a kalapját, ha valakinek köszön?

Gígerli: Ugyan! Csak nem rontom ezt a finom kalapot a sok emelgetéssel!

Ur: Értse meg barátom! Sohase legyen a a kalap finomabb annál, mint a ki viseli!

Malicziózus.

— Ha én ezt holnap a borbélyomnak el fogom mondani, az egész város azonnal tudni fogja!

— Talán maga szokott borotválkozni?...

*

Szerelmesek.

- Mi bajod angyalom? Miért sirsz kis feleségem?
- Mert te napról-napra egykedvűbb vagy!
- Hogy-hogy?
- Mostanában soha sem perelsz, neked minden jó...

*

Ha kérsz magadnak, kérj
Mindig földi dolgot,
Első sorban *vastag bőrt*
Azután *jó gyomrot.*

*

Kritikus.

— Nagysád a színpadon olyan természetellenes módon szokott meghalni, hogy igen ráférne, ha egyszer már természetesen halna meg.

*

Czégtábla.

Visontai bor	1 liter	-----	60 fill.
Valódi	1	-----	80
Egészen valódi	1	-----	1 kor.

met guvernánt) Ki ne emlékezne vasuti ember, arra a gondatlan korra, amikor a „Huszonötössele“ karjaiban szenderedett el s az „Előrangú“ meg „Utórangú“ nevezetű angyalkák álmában versenyt röpködtek ágya körül holmi más vasuti angyalkákkal? Ki tudná elfeledni a vasuti mézesheteknek ezeket a mennyei keserveit? . . . Avagy ki ne figyelte volna meg valaha, hogy minden, még a legnagyobb szakértelemmel rendezett vonatösszeütközésnél is mennyire ott lábatlankodott és hogyan erőszakoskodott önagsága mindig, hogy az utolsó szó az övé legyen? (még ha nem is volt igaza).

Szegény jó néni — ne folytassuk. Búcsuzunk inkább. Búcsuzunk azzal a bensőséggel, mely viszonyunkat hosszú esztendőkön át jellemezte s amely akkor volt legmelegebb, legőszintébb, ha egymásnak a hátát láttuk. Hisszük és reméljük, hogy utódja, aki immár uton vagyon mifelénk, szerényebb is, magyarabb is, okosabb is létszen.

Őn pedig: nyugodjék békével!

Temesváry Alajos.

A „Haladás“ II-ik pályázata.

Szerkesztőségünk ismét pályázatot hirdet lapunk olvasó közönsége körében, úgy vasuti szakezickekre, mint szépirodalmi közleményekre.

II-ik pályázatunk föltételei a következők:

1. Egy a hazai vasuti szolgálat köréből vett eredeti szakközlemény, mely népszerű előadásban, egy lehetőleg általánosan érdeklő tárgyat dolgoz fel.

Az első pályadij egy 20 koronás arany. A második egy 10 koronás arany.

II. Kivántatik két szépirodalmi közlemény. Az egyik vers, a másik próza. *Mindegyiknek díja 10—10 korona aranyban.*

Az I. sz. pályázat bírálóiul ismét sikerült megnyernünk *Görgey László üzletvezető urat, Tárczay Ferencz felügyelő urat, a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának vezetőjét és Fűrész Sándor főmérnök urat, a miskolcz üv. vonat-tatási osztályának vezetőjét, a kik ez uttal is készségesen vállalkoztak a birói tisztre.*

A II. sz. pályázat bíráló bizottsága szerkesztőségünk tagjaiból áll.

HETI KRONIKA.

Miskolcz, november 9.

Bortermő Tokajnak hazafias népe!
Téged is feltűzelt multunk dicsősége.
Lelkes honszeretet dobbantá meg szíved;
Adjon az ég nekünk még sok várost ilyet!

Kineses Kolozsvárnak ragyogó példája
Gyújtotta az eszmét égbe törő lángra, —
Hogy a nagy Rákóczy érzebe öntött mása
Buzdítsa a magyart küzdésre, munkára!

Magyar képfaragók, feladat vár rátok,
Szébbet és dicsőbbet ki sem gondolnátok, —
Kuruczok királyát véssétek a kőbe
Szeretettel, szívvel — viharos időkre!

Uj alkotás terve izgatja a lelket
Száddig régi kinesnek pusztulnia kellett;
A „Nemzeti Szalon“ művészet esarnoka
Barbár műkritikust látott a napokba'.

Pusztító tűz volt a kellemetlen vendég,
Jó szerencse még, hogy idején meglepték:
Igy is oda lett az emésztő lángokba
Hat kép értékében százezer korona.

Egy egész kis vagyon lángok martaléka,
Bizony Isten, ennek a fele sem tréfa,
Hisz' manap a pénznek oly nagy az értéke,
Hogy néha-néha még gyilkolnak is érte.

Lám a nagykátai hármasszövetséget
Hatalmába ejtő a kegyetlen végzet.
Elfogta lelküket a gazdagság vágya —
S bűnre vetemedtek, hej, nagy lett az ára.

Az osztrák parlament, botrányok tanyája,
Ismét megmutatta, hogy neki nincs párja.
Jerikó sem hallott olyan szörnyű lármat.
Mint mikor tárgyalták Klotáfész indítványát.

A körmendi eset gyászos hírű hőse
Ártatlanságokat többé nem esal törbe,
A fegyház ajtaja bezárul utána,
S széles e hazában ninesen a ki szánja.

Szabadján — úgy látszik! — nines rendben a széna,
Eltűnt pénzek miatt egyre foly a szécéna.
Kaffka titkolozik és nem is hiába,
Mert valami mégis büzlik Dániába'.

Turiddu.

Pályázati feltételek:

1. A pályázatban olvasóközönségünk minden tagja részt vehet s abból csupán csak szerkesztőségünk tagjai vannak kizárva.

2. A pályamunkák névtelenül, jelíges levél kíséretében küldendők be. A jelíges levélben a szerző neve és lakhelye foglaltatik.

3. A pályamunkák terjedelme a lapunkban közölni szokott cikkek terjedelmével legyen egyező, kéziratban körülbelül 8—10 kutyanyelvre terjedjen.

4. A beküldött pályamunkák a „Haladás” tulajdonát képezik, s azok közlésének joga, ha pályadíjat nem nyertek is, lapunk szerkesztőségét illeti.

5. A pályadíjak a bíráló bizottság által legjobbnak talált abszolút értékű munkának fognak kiadatni.

6. Azon pályamunkák, melyek a pályadíjat nem nyerték meg s lapunkban nem közölhetők, felbontatlan jelíges levelükkel együtt megsemmisíttetnek.

7. A pályamunkák f. évi december hó 1-ig küldendők be a „Haladás” szerkesztőségének címére.

8. A pályázat eredményét karácsonyi számunkban tesszük közzé.

Kelt Miskolczon, 1902. október hó 25-én.

A „Haladás” szerkesztősége.

Adakozás.

Miskolcz, 1902. november 7.

A szolgálata teljesítése közben elgázolt kartársnak és mélyen sujtott családjának javára ujabban a következő adományok érkeztek be:

Fürész Sándor... ..	5 K	Torma Károly... ..	1 K
Küstel Olivér... ..	3 „	Kállay Kázmér... ..	2 „
Rendes Ferencz... ..	2 „	Bogesich János... ..	5 „
Radó Sándor... ..	1 „	Jász József... ..	2 „
Deutsch Manó... ..	1 „	Gerstner Rezső... ..	2 „
Eisler József... ..	1 „	Szabó József... ..	1 „
Goitein Imre... ..	1 „	Donánszky Béla... ..	—60
Szél Lajos... ..	1 „	Dobrik Bertalan... ..	2 „
Politzer Viktor... ..	1 „	Hófer Jenő... ..	1 „
Baer Ernő... ..	1 „	Steinhöfer Sándor... ..	2 „
Nemlaha István... ..	5 „	Rosenberg Jakab... ..	2 „
Sztlankál Miksa... ..	2 „	Gerő Alfréd... ..	2 „
Hratzky Károly... ..	4 „	Nagy Sándor... ..	2 „
Radó Vilmos... ..	2 „	Mathiász Kálmán... ..	1 „
Pókai János... ..	1 „	Kósa Gyula... ..	4 „
Salamon Erzsébet... ..	—40	Dr. Tóth János... ..	2 „
Özv. Marzsó K-né... ..	1 „	Korilly Győző... ..	2 „
Botos Ferencz... ..	2 „	Pollner Zsigmond... ..	2 „
Tinschmidt Emil... ..	1 „	Wodzák János... ..	2 „
Rév Ödön... ..	2 „	Havas Dávid... ..	2 „
Auer Lajos... ..	2 „	Kürtösi Géza... ..	2 „
Radnai Ferencz... ..	2 „	Hegedűs Győző... ..	2 „
Peres Nándor... ..	—50	Szent-Ivány Gusztáv... ..	1 „
Balázs Miksa... ..	5 „	Thurzó Nagy Árpád... ..	2 „
Kottner János... ..	2 „	Hecht Sámuel... ..	2 „
Lagler Béla... ..	2 „	Bakóczy József... ..	—50
Róna Nándor... ..	1 „	Koesis Jenő... ..	2 „
Soltész Lajos... ..	2 „	Breznay Lajos... ..	1 „
Maholányi László... ..	1 „	Tóth Lajos... ..	2 „
Strazsek József... ..	1 „	Mayer Adolf... ..	2 „

A kávé.

(Jelenet a társaságból.)

Remek illattal gőzölög az isteni ital s körül ülök valamennyien és dicsérik szörnyű módon. A tanácsosnét, mint háziasszonyt körülveszik, hizelegnek neki azzal, hogy még ilyen isteni italt soha sem ittak. Herepeyné erősen állítja, hogy a kávé összeállítására kitűnő, a két Siroky lány dicséretének se vége, se hossza nem volt.

Szerényen — mint mindig — intette le őket a bájos háziasszony és folyton szabadkozott a dicséretnek és bókák özönétől.

— Nem érdemes erre annyi szót vesztegetni hölgyeim — szólta a háziasszony — természetes, hogy nem olyan könnyű egy jó kávéval eltalálni és jól elkészíteni. Ezt kedves hölgyeim csakis gyakorlat útján lehet elsajátítani, és ami engem illet — mondá — már én csak értek valamit

— Sőt nagyon is sokat, édesem — sipitá Herepeyné — azért kérlek egyetlenem, avass bele engemet is ebbe a titokba, amely nélkül ily isteni italt előállítani teljes lehetetlenség.

— Nagyon szívesen édesem, de talán parancsolsz még egy csészécskével belőle?

— Igen köszönöm, de már elég volt. .

Vigan fecsegték tovább a lugas árnyas lombjai alatt. A hölgyek jó étvágygyal ettek és dicsérték a kis tanácsosné sütőtalentumát is. Mikor azután „napirendre” tértek s vig kacaj között letárgyalták a tárgyalni valókat, földig szapulták a szapulandót, a társalgás megakadt.

— Talán játszánánk valami társasjátékot? — indítványozá a háziasszony és hívta a szobalányt az asztalt felszedni.

Zsuzsi nagy sebbel-lobbal megjelent. ezében a kávépikszist tartotta egészen frissen örölt kávéval. Épen a kávéskanna tetejét akarta lecsavarni, mikor a kis tanácsosné hozzá ugrott.

— Mit csinál maga Zsuzsi — szólta ingerülten — van magának esze?

— De nagyságos asszonyom a kávé. . . . .

— No minek az a kávé?! . . . .

— Hiszen kérem egy csepp sincs még kávé a kannában, csupán csak a zatz, azért hoztam be a kávéval, hogy bele tegyem. . . . .

Jó jó, csak menjen a pokolba innen tovább, szólta a háziasszony, majd pedig nyájas kipirult arczeval fordult a hölgyekhez:

— Tehát édeseim a játékot kezdhettek!

Fuchs Henrik	2	K	Gulassa Andor	2	K
Melezer Kornél	2	"	Petráss Gyula	2	"
Zupkó Károly	2	"	Erős Mór	1	"
Hajós Emil	2	"	Unger László	2	"
Veress Elek	5	"	Csorba András	1	"
Dobó Lajos	2	"	Wille Ármin	3	"
Dr. Gönczi Adolf	2	"	Lőrincz István	1	"
Vinceze Dániel	2	"	Pósa Dezső	1	"
Dr. Pásztor Dezső	4	"	Komáromy Gyula	2	"
Világfi Miksa	2	"	Engel László	1	"
Apáthy Sándor	2	"	Kosztér Ádám	2	"
Mazányi Kálmán	4	"	Gazda Béla	1	"
Borbás Béla	2	"	Hajnal Mór	1	"
Haucke Richard	2	"	Országh Béla	1	"
Fai Arthur	2	"	Gyóry Kálmán	1	"
Rásky István	1	"	Vadnay László	3	"
Csigy János	1	"	Lukács Ede	3	"
Tárczay Ferencz	5	"	Nemessányi Kálmán	2	"
Ferschin Árpád	1	"	Bányai Kornél	1	"
Adamkovich Sándor	2	"	Maruskovich Miklós	1	"
Nagy Albert	1	"	Popovits Endre	1	"
Alexi Rajmond	1	"	Mirka Károly	3	"
Gál Károly	1	"	Weszely Vinceze	2	"
Fáy Kálmán	1	"	Varga Elemér	1	"
Encz Alajos	1	"	Schultz Károly	2	"
Váhl Géza	1	"	Kiss József	2	"
Klacsó József	1	"	Lieszkovszky Kálmán	1	"
Horkay Árpád	1	"	kertész Károly	1	"
Bajza István	1	"	Pulszky János	1	"
Szentimrey József	1	"	Nagy Zoltán	2	"
Dobes János	1	"	Bacska Dezső	2	"
Steiner Lajos	2	"	Kaszaniczky István	1	"
Szoboszlai Béla	1	"	Karesay Valér	1	"
Góczy Izidor	1	"	Haak József	1	"
Éder Gyula	1	"	Kertész Vilmos	1	"
Polánszky Antal	1	"	Boross Mihály	1	"
Zsivkovics Antal	2	"	Lovesányi Dezső	2	"
Kresek József	2	"	Frank Vilmos	1	"
Oroszlányi László	2	"	Nozdovicszky Géza	1	"
Balás Béla	1	"	Jóna Endre	1	"
Lackner Ferencz	2	"	Jilek Károly	3	"
Csonth János	1	"	Kún Dezső	2	"
Géczy István	1	"	Kapesányi Sándor	2	"
Scholz József	1	"	Zsolner Arnold	2	"
Komáry Gyula	1	"	Collinászy Gusztáv	2	"
Banovits László	2	"	Endrédy Árpád	2	"
Sándor Béla	2	"	Bayerl Károly	2	"
Kállay Manó	1	"	Lányi Károly	5	"
Bernhard Raphael	5	"	Záborszky Imre	3	"
Zombory Pál	3	"	Denzs Géza	1	"
Faragó János	2	"	Ruderschmidt F.	3	"
Rácz Ferencz	1	"	Roszner Tivadar	2	"
Hoitsy Géza	2	"	Szunyoghy Géza	1	"
Pájer László	2	"	Eltseher Károly	1	"
Nagy Sándor	5	"	Boross László	2	"
Tomán Kálmán	1	"	Csipkés Ágoston	1	"
Auerswald Gusztáv	1	"	Szabó Imre	1	"
Morvai Lajos	1	"	Pilis Aladár	1	"
Matuskovich János	1	"	Guttman Ármin	1	"
Záhorszky Kálmán	1	"	Brueker P. Ödön	1	"
Spiegel Lipót	1	"			
Linka Bohuszláv	1	"			
				318	K
			Kimutatott összeg	127	50
			Összesen	445	50

HIREK.

* **Görgey László beigtatása.** Kettős ünnepet ül ma a diósgyőri ág. hitv. evang. egyház. Ma szenteli fel újonnan épült templomát és ma igtatja be új hivatalába *Görgey László* egyházi felügyelőt. Hálát adhat a diósgyőri ev. egyház, hogy ilyen tevékeny.

hitbuzgó férfit ültethet be a felügyelői székbe, a ki sokoldalú elfoglaltsága mellett bizonyára munkálkodni fog egyháza érdekében azzal a vasszorgalommal és szívjósággal párosult munkássággal, a mely őt minden téren oly népszerűvé tette és a mely neki elévülhetetlen érdemeket szerzett. A mai napon lefolyó ünnepségekről jövő számunkban részletesen számolunk be olvasóink előtt.

* **Károly napja.** Nincs szebb jelenet az emberi életben, mint midőn egy hivatalnoki kar, egy nemesebb érzés által áthatva, tiszteletét, igaz őszinte hódolatát fejezi ki hivatalfőnöke előtt. Ilyen lélekemelő alkalmat ragadott meg a Losonczon székelő máv. osztálymérnökség tisztikara, midőn f. é. november hó 4-én — Károly napján — *Zupkó Károly* osztályvezető mérnököt névnapja alkalmából üdvözölték. A tisztikart *Hajós Emil* máv. mérnök vezette az ünnepelt elé, ki keresetlen, de magas szárnyalású szellemes beszéd kíséretében a hivatalnoki kar fényképét egy csinosan kiállított passepartout-ba illesztve díszes keretbe foglalva nyújtotta át jeléül nemcsak a kiváló tisztelet és őszinte ragaszkodásnak, hanem mint egy tapintatos, és igazságos főnöknek megmaradó emlék zálogául. Az ünnepelt hivatalfőnök meghatottan mondott köszönetet a kellemes meglepetésért, de különösen az őszinte ragaszkodásért. A meglepetés igazán kellemesnek jelezhető, mert a tisztikar a legnagyobb titokban megszerezte az ünnepelt saját fényképét is, és azt körükbe, a középső helyre illesztették. Viszonyásul a tisztelet és összetartás jeléül, az ünnepelt estére lakomára hívta meg beosztott közegeit és jó barátait. Megmutatta az ünnepelt, hogy ő nemcsak a „szárnyas kerék“ buzgó embere, hanem a házi gazdák legbarátságosabb házi gazdája is. Az eset folyamán szép és szellemes toasztok is hangzottak és ilyen „Károly“ nap nem minden korban terem. A vidám társaság egész a hajnali órákig maradt együtt, és ha az ugynevezett „havi számadás“-nak másnap a 305-vel való expedálása nem hívta volna őket vissza az irodába, még most is egy szívvel, és lélekkel azt kiáltának: Éljen *Zupkó Károly*.

... vács.
* **Ünnepelt fűtőház vezető.** Hosszu, majd negyvenkétéves érdemes munkásság után e hónap 25-én vonult nyugalomba *Lányi Pál*.

az Államvasutak nagy-szebeni fűtőházának vezetője. Lányi Pált, kinek a magyarosítás terén is nagy érdemei vannak, ez alkalomból tisztelői szép ünneplésben részesítették.

* **Hirek a kereskedelmi miniszteriumból.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter ezentul hetenkint pénteken délután 4 és 5 óra között fogad. Abból az alkalomból, hogy Láng miniszter számos hivatalnokot előléptetett, az előléptetett hivatalnokok testületileg tisztelegtek Láng Lajos miniszternél. A vasuti ügyek tekintetében a következő ügy- és személybesztás lépett életbe: V/A. szakosztály (vasuti jog, közgazdasági és közigazgatási ügyek.) Szakosztályfőnök: Csőke Ferencz miniszteri tanácsos. 1. ügyosztály (vasuti jog és közgazdasági ügyek.) Ügyosztályvezető: Neumann Károly dr. miniszteri osztálytanácsos. 2. ügyosztály (helyi érdekű vasutak, kisvasutak és városi vasutak engedélyezési ügyei.) Ügyosztályvezető: Papp Árpád miniszteri osztálytanácsos. 3. ügyosztály (építési ügyek.) Ügyosztályvezető: Nedeczky Gyula miniszteri osztálytanácsos. V/B. szakosztály (vasuti üzlet és forgalom; vasuti és hajós főfelügyelőség.) Szakosztályfőnök: Márk Károly miniszteri tanácsos. V/C. szakosztály (díjszabási és szállítási ügyek.) Szakosztályfőnök: Hendel Béla kir. tanácsos, m. kir. államvasuti főfelügyelő. V/D. szakosztály (vasuti műszaki ügyek.) Szakosztályfőnök: Mencez Lajos miniszteri tanácsos. Első ügyosztály: A vasutengedélyezési és építési ügyek műszaki szolgálata. Ügyosztályfőnök: Spányi Kálmán műszaki tanácsos. Második ügyosztály: Vasuti szerkesztési ügyek. Ügyosztályvezető: Mentsik Ferencz dr. miniszteri osztálytanácsos.

* **Tolvaj a pályaudvaron.** Messze földre akart utazni Kasza Mari tiszaluczi eselédleány. A miskolci állomáson kiszállt, hogy egyet-mást bevásároljon. A batyuját elhelyezte a váróterem egyik sarkában és kiment. Ezalatt Szücs János foglalkozás nélküli csavargó a batyut elemelte. Eppen odébb akart vele állani, amikor a vasutnál őrködő rendőr tetten érte és bekísérte.

* **Vilma királynő új vonata.** A németalföldi társaságok új udvari vonattal ajándékozzák meg Vilma királynőt. Haarlemben épül már az új vonat. Hetven méter a hossza és négy nagy kocsiból áll, melyek közt ugynevezett „harmonikás” átjáró van. Az első kocsi podgyászkoesi, ebben van két nagy fülke a podgyász számára, kettő a személyzet számára, egy a vonatvezető és egy a fékező számára. Mindegyikök számára hálóhely is van berendezve. A második kocsi szalonkocsi a királynő férje, Henrik herezeg számára. Van

ebben a kocsiban hálószoba, dohányzó szalon, 8—10 személyre való tágas ebédlő, két előszoba és folyosó. Ezután következik a királynő kocsija, melynek legnagyobb részét a nagy szalon foglalja el, melynek butorzata finom metszett fából készült, mennyezetét pedig drága festmények díszítik. Van ebben a kocsiban még budoár, hálószoba, aztán egy szoba az udvarhölgyek számára, végül amolyan erkély-féle, mely előesernokul szolgál. L. gvögén van a konyha- és büffé kocsi.

* **Csalás utánvételekkel.** Mult számunkban megírtuk, hogy a nyugati pályaudvarban a teher feladási pénztárnál csalásnak jöttek a nyomára. Kiderült ugyanis, hogy a Leszámitoló és Pénzváltó banknál az utóbbi időben utánvételekre jóval nagyobb összeget fizettek ki, mint kellett volna. A vizsgálat megállapította, hogy egyes csalók hamisított fuvarleveleket csempészték be a nyugati pályaudvar feladási pénztárába s az utánvételi összeget azután a Leszámitoló Banknál fölvetették. A több ezer koronás csalás dolgában Bérczy Béla rendőrkapitány vezette a vizsgálatot, a ki ma kinyomozta és letartóztatta a csalókat. Az egyik Kiss Jenő mezőkövesdi születésű huszonegy éves kereskedősegéd, a másik Lichon Ferencz huszonkét éves foglalkozás nélkül való fiatalember. Mind a kettő napidíjas volt a vasutnál.

A két csaló rendkívül ügyesen és a viszonyok alapos ismeretével követte el a csalást. Ez évi május 31-én két darab fuvarlevelet csempészték be a nyugati pályaudvar feladási pénztárban. Az egyik fuvarlevél 3 retesz, a másik 4 retesz kerékpárra volt kiállítva. Mind a két fuvarlevél a temesvári jászsefvárosi pályaudvarra szólott s a Diamant Miksa és fia cég szerepelt rajtuk mint földadó. A hét retesz kerékpárt azonban nem adták föl, de az államvasutak szabályszerűen kezelték a fuvarleveleket. A fuvarlevelek alapján kiállították az elszámoló okmányokat, rovatlapokat utánvételi kisrvényeket. Ezeket az okmányokat a csalók ellopták és az 1880 korona utánvételi összeget június 12-én a Leszámitoló és Pénzváltó Bank utánvételi osztályában akadálytalanul fölvetették. Azután szintén csalárd uton szerzett számbárczák alapján még 27 korona 80 fillért fölvettek készpénz előleg gyanánt. Augusztus 9-én szintén egy Steinfeld Vilmos és társa földadó aláírásával ellátott Nagyváradra szóló fuvarlevelet csempészték be. A fuvarlevél husz darab furógépről szólott. Ezt a fuvarlevelet is hasonló módon kezelték és 1900 korona utánvételi összeget vettek föl rá. Ugyancsak 1900 koronát szereztek Hajdu-Nánásra szóló hamisított fuvarlevéllel is, majd erre a küldeményre még husz korona készpénz előleget is vettek föl hamisított számbárczák bemutatásával. A csalás úgy történhetett, hogy nagy összegre szóló utánvétellel terhelt fuvarleveleket az irodában rendszeren elszámolták és az utánvételi okmányokat szabályszerűen

kiállították. A csalóknak azután sikerült a hamis fuvarleveleket minden hozzátartozó számadással együtt megkeríteni és megsemmisíteni, úgy hogy sem a félnél, sem pedig a leadási állomáson azokból semmi sem maradt. Az utánvétli okmányoknak a földő állomáson készülő részét azután becsempésztek, a mikor tudták és kifizetés végett a Leszámitoló és Pénzváltó Banknak átküldték, miután a szabályszerűen kezelt okmányokra még a leadó állomások bélyezőjét rányomaták. A kezükben maradt utánvétli igazolvánnyal azután akadálytalanul fölvtették a pénzt.

* **Meghalt a vonaton.** Laufer Lázár kereskedő Déváról a fővárosba jövet meghalt a vonaton. Súlyos bélbajának gyógyítása végett akart Budapestre menni, de betegsége még utközben megölte. Holttestét a keleti pályaudvarról a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

* **Elgázolta a vonat.** A Czegléd felől jövő 720. számú személyvonat Kőbányán az alsó pályaudvar Vecsés felől levő bejárójánál egy ötven-hatvan évesnek látszó munkás külsejű nőt gázolt el. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Személyazonosságát nem tudták megállapítani.

— Legujabb őszi női ruhakelméket és más divatáru cikkeket legezelszerűbb Braunfeld Sándor úri és női divatáruházában (Széchenyi u. 49.) beszerezni, a menyinyiben ez az egyedüli hely, hol a legszorosabb szabott ár minden egyes cikknek láthatóvá van téve és a tulajdonságát és alkut teljesen ki van zárva.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűrejtvény.

á, cz, d, é, i, l, m, o, p, r, r, u, z,

Ezen betűkből 3 szó állítandó össze, az első egy ásvány neve, a második egy virág, a harmadik egy állat neve.

Ezen rejtvény megfejtését november hó 23-án megjelenő 39-ik számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. Megfejtési határidő november 19.

P. é. 35. számunkban közölt rejtvény megfejtése:

30	41	5	1	77
30	10	25	12	77
9	15	24	29	77
8	11	23	35	77
77	77	77	77	

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Galgóczy János nyerte meg, kinek címére ifj. Görgey László „Képtelen történetek” című művét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

G. K. — **F. F.** A pályázat nov. hó 1-én jár le. Önök rövidnek tartják a terminust? Ha szükségét látjuk legfeljebb december hó 15-ig meg fogjuk hosszabbítani, de későbbre semmi esetre sem tehetjük, mert sulyt helyezünk arra, hogy a pályanyertes munkák karácsonyi számunkban lassanak napvilágot.

P. K. A fentebbi önnek is szól. A pályázatból csupán csak a szerkesztők vannak kizárva, tehát minden munkatársaink — belmunkatársak is — pályázhatnak.

Caeres. Köszönjük, megkaptuk, de róla érdemileg még nem szólhatunk. Azon nem esodálkozunk, hogy ön anyós-gyűlölő. — Ugyan melyik házas ember nem az, — a kivel ilyen rendelkezik? Ha minden anyós-ellenes vő ilyen ódát küldene, akkor kénytelenek lennénk folyamodni — refectiáért.

Egy Horka. Most beküldött előfizetése november 30-ával jár le, mert 2 hónappal hátrálékban volt.

O. G. Romlásnak indult hajdan erős magyar!

M. F. Dobsina Hir mindig akad, mert olyan is akad a ki elhiszi. Tréfád sikerült, a fluk jót kacagtak rajta! Üdvözet!

N. Gy. A hiányzó lapszámokat elküldöttük s levél is megy!

Őszi hangulat.

Ön így versel:

Hegedűn a húr,
Leng, szu lyukat fúr,
Botha vitez búr,
Jó étel a húr-
ka . . . . .

Barátunk! Ön kritikuskat hurk-rezg-örjbe ejti!

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal**

GROSZMAN LIPÓT

az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, karlsbadi és sajátkészítményű

czipóraktárába

Miskolczon, Széchenyi-utca 101. szám alatt,
(Lloyd-szállóval szemben)

az **őszi és téli idényre** megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók

férfi, női és gyermek-czipők és csizmák

ugyszintén saját készítményű férfi **bagaria csizmák**. Előkelő összeköttetéseimmél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat bámulatos olcsó árban árusíthatom.

Egyben bátorkodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni a valódi „**MACÁRT**” czipó-ujdon-ságomra, mely mindennemű lábfájást egyrészt elmulaszt, másrészt megszüntet, e tekintetben a legjobban ajánlhatom s kizárólagosan nálam kapható.

Vasuti és gyári alkalmazottak 10% engedményben rész sülnek. — Valódi oroszországi női és férfi **sárczipők** a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban beszerezhetők — Általános ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kerem a n. é. közönség szíves pártfogását és maradok tisztelettel

GROSZMAN LIPÓT.

Chebraux és sárga czipő-kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

RÁCZ JENŐ gyógyyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ“ ezimzett gyógyszer-tárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — seplő és májfert ellen, arcz- és kéz bőrének selyempuha-ágot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőktől késő korig megóvjja, egy tégely 1 kor. Hozzá **Iris balsam szappan**, 1 db. ára 70 fill. Hozzá **Vénus arczpor**, fehér, rózsá és erém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
  - Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egys-erj száj-öblögető vízbe, kellemes szájját kelcsönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá **(Pyrethro) növény fogpor**, mely a fogakat desiniciálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatásu **(Pyrethro) sveiczi fog-csepp**. 1 üveg ára 50 fillér.
  - Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkorpa-sodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatúnál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
  - Rácz Jenő keleti „Balsam bajuspedróje“** soha meg nem meg nem avasodó, zsírmintes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
  - Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatásu és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sörörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a
- Migráin**, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szagoló szer, **Jasmin aether** 1 üveg 80 fillér.
  - Fagyás ellen** Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona.
  - Hajfestésre** Orientin. 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.
- Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes útjegyzék utasításokkal megküldeték
- Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonozereket, ugy meunyt-ségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal föllümljék; ugy, hogy általános házi szerek gyánánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapest **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Rendelési czim: **Rácz Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Kisebb rendeléseknek pénz előre bekül-

Utánzásoktól tessenek óvakodni.